CİLT 4

2019
2020
YILI

KAZI ÇALIŞMALARI

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

2019-2020 YILI KAZI ÇALIŞMALARI

CİLT 4

ANKARA 2022

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI ANA YAYIN NO: 3714/4
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Ana Yayın No: 192/4

Editör
Dr. Adil ÖZME

e-ISBN: 978-975-17-5051-8 (Takım)
978-975-17-5058-7 (4.Cilt)

Grafik Tasarım
Nihal KARAPEK

Kapak Fotoğrafı
Abdulkadir ÖZDEMİR
Aşağı Kaleköy Barajı Projesi / Murat Höyük 2019 Yılı Kurtarma Kazısı

Not: Kazı raporları, dil ve yazım açısından Dr. Adil Özme tarafından denetlenmiştir. yayımlanan yazıların içeriğinden yazarlar sorumludur.

İÇİNDEKİLER

Ömer ÖZYİĞİT
2019 YILI PHOKAIA KAZI ÇALIŞMALARI 7

Mevlüt ÜYÜMEZ, Özdemir KOÇAK, Mustafa BİLGİN, İsmail BAYTAK
BOLVADİN ÜÇHÖYÜK 2020 YILI KAZILARI 17

Özlem TÜTÜNCÜLER BİRCAN, Yılmaz AKKAN, Abdülbari YILDIZ
ÇAKIRBEYLİ KÜÇÜKTEPE HÖYÜK 2019 YILI KAZI ÇALIŞMALARI 33

Roland R. R. SMITH
APHRODISIAS 2019 ve 2020 47

Rafet ÇAVUŞOĞLU, Hanifi BİBER, Hakan YILMAZ, Sinan KILIÇ, İsmail COŞKUN,
Mehmet Fuat LEVENDOĞLU, Orhan VAROL, Cem HAYDAROĞLU, Erdal POLAT
VAN ÇAVUŞTEPE KALESİ VE URARTU NEKROPOLÜ 2019-2020 YILI
ÇALIŞMALARI 67

Recai KARAHAN, Mehmet KULAZ
AHLAT SELÇUKLU MEYDAN MEZARLIĞI KAZISI 2019-2020 YILI
ÇALIŞMALARI 81

Remzi YAĞCI, Deniz KAPLAN, H. Arda BÜLBÜL
SOLİ POMPEİOPOLİS KAZILARI 2018-2019-2020 93

Rüstem ASLAN
2019 VE 2020 YILI TROYA KAZISI SONUÇLARI 103

Sabine LADSTÄTTER, Martin STESKAL, Filiz ÖZTÜRK
EPHESOS 2018-2019 113

Sachihiro OMURA
KAMAN-KALEHÖYÜK 2018-2019 KAZI ÇALIŞMALARI 139

Scott BRANTING, Sevil BALTALI TIRPAN, Joseph W. LEHNER, Dominique LANGIS-BARSETTI, Tuna KALAYCI, Nilüfer BATURAYOĞLU YÖNEY, Sarah R. GRAFF, Amanda GROFF, Soran AVCİL, Lucas PROCTOR, Jessica ROBKIN, Paige PAULSEN
KERKENES 2019 155

Selçuk SEÇKİN
YALOVA ALTINOVA/ÇOBANKALE KAZISI 2019-2020 YILI ÇALIŞMALARI 167

Sema DOĞAN, Ebru F. FINDIK, Vera BULGURLU
AZİZ NİKOLAOS KİLİSESİ KAZILARI 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 177

Serdar AYBEK, Burak ARSLAN, Yılmaz BALIM, Umut CANSEVEN, Vedat ONAR, Emine AKKUŞ-KOÇAK, Ezgi DUMAN
METROPOLİS ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALARI, 2019/2020 199

Sevinç GÜNEL, Tolga Kaan KIYAK
ÇİNE-TEPECİK 2019-2020 YILI KAZILARI 221

Sinan MİMAROĞLU, Mustafa BÜYÜKKOLANCI, Fırat BARANAYDIN, Elif KARABACAK, Emine TOK, Barış GÜR, Mehmet GÖRGÜLÜ, Fatih TEPGEÇ
AYASULUK TEPESİ VE ST. JEAN ANITI KAZISI 2019 VE 2020 YILI KAZI, RESTORASYON VE KONSERVASYON ÇALIŞMALARI 239

Sedef ÇOKAY KEPÇE, Aşkım ÖZDİZBAY, Aytaç DÖNMEZ
PERGE KAZISI 2020 YILI ÇALIŞMALARI 251

Şahin YILDIRIM
SATALA 2019 VE 2020 YILLARI KAZI VE RESTORASYON ÇALIŞMALARI 265

Şahin YILDIRIM
TİOS/TİEİON ANTİK KENTİ 2019 VE 2020 YILLARI KAZI ÇALIŞMALARI 283

Şengül AYDINGÜN, Haldun AYDINGÜN, Blazej STANİSLAWSKİ, Ülkü KARA, Ayberk ENEZ, Alkiviadis GİNALİS, Hakan KAYA
KÜÇÜKÇEKMECE GÖL HAVZASI (BATHONEA) KAZILARI 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 299

Şevket DÖNMEZ, Aslıhan YURTSEVER BEYAZIT, Hüseyin AKILLI, Mona SABA, Burçin ADISÖNMEZ, İmran FİDAN
OLUZ HÖYÜK KAZISI ONÜÇÜNCÜ (2019) VE ONDÖRDÜNCÜ DÖNEM (2020) ÇALIŞMALARI: DEĞERLENDİRMELER VE SONUÇLAR 309

Taner KORKUT, Çilem UYGUN, Bilsen ÖZDEMİR, Ozan USANMAZ
TLOS 2019-2020 KAZI ETKİNLİKLERİ 335

Ümit AYDINOĞLU
DIOCAESAREA/UZUNCABURÇ 2019-2020: ANTİK KENT YAYILIM ALANI ARAŞTIRMALARI VE KAZI ÇALIŞMALARI 355

Vasıf ŞAHOĞLU, Ümit ÇAYIR, Ümit GÜNDOĞAN, Mustafa İNCİRLİLİ, İrfan TUĞCU, Ramazan GÜLER
ÇEŞME – BAĞLARARASI 2019 YILI KAZILARI 367

Vasıf ŞAHOĞLU, İrfan TUĞCU, Ümit GÜNDOĞAN, Mustafa İNCİRLİLİ, Yeşim ALKAN
LİMAN TEPE 2020 YILI KARA VE SU ALTI ÇALIŞMALARI 385

David SCHLOEN, Virginia R. HERRMANN, Murat DİRİCAN, Kathryn R. MORGAN, Sebastiano SOLDİ, Tuna KALAYCI
ZİNCİRLİ HÖYÜK KAZILARI 2019-2020 403

B. Yelda OLCAY UÇKAN, Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN, Muradiye ÖZTAŞKIN, Seçkin EVCİM
OLYMPOS KAZISI 2019 VE 2020 YILI ÇALIŞMALARI 415

Yusuf ALBAYRAK
SOĞMATAR ANTİK KENTİ 2020 YILI KAZI ve TEMİZLİK ÇALIŞMALARI 435

Yusuf SEZGİN, Mesut EROĞLU, Baykal BAŞDEMİR, Ayşe ÇELEBİ, Furkan ZIH, Burkay KIZILBUĞA
AİGAİ 2019-2020 YILLARI ÇALIŞMALARI 443

S. Yücel ŞENYURT, Atakan AKÇAY, Umut ZOROĞLU, Leyla YORULMAZ, A. Emirhan BULUT
KURUL KALESİ 2019-2020 YILLARI KAZI ÇALIŞMALARI 461

S. Yücel ŞENYURT, Atakan AKÇAY, İlkay AKLAN, Seda KARA, H. Umut KIVRAK, Semih Y. ÇİZİKCİ
OVAÖREN 2019 – 2020 YILI KAZILARI 475

Zafer DERİN, Mehmet Akif ERDEM, Özgen ÇELİK, Şahin MENTEŞE, Merve MAMİKOĞLU
İZMİR - YEŞİLOVA HÖYÜĞÜ 2019 - 2020 YILI ÇALIŞMALARI 487

Zeliha DEMİREL GÖKALP, A. Ceren EREL, Nikos TSIVIKIS, Hasan YILMAZYAŞAR, Mehmet KURT
2019 VE 2020 YILLARI AMORİUM KAZILARI 505

OVAÖREN 2019 – 2020 YILI KAZILARI

S. Yücel ŞENYURT*

Atakan AKÇAY

İlkay AKLAN

Seda KARA

H. Umut KIVRAK

Semih Y. ÇİZİKCİ

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi adına Prof. Dr. S. Yücel Şenyurt'un başkanlığı altında, Nevşehir ili, Gülşehir İlçesi sınırları içerisindeki Ovaören'de 2007 yılından beri yürütülmekte olan kazı çalışmalarının on üçüncü kazı sezonu 2019 yılında tamamlanmıştır. 2019 yılı çalışmaları 01.10.2019-30.10.2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş[1] olup, 2020 yılında Covid-19 pandemisi sebebiyle arazi çalışması yapılamamıştır.

Nevşehir ve Aksaray il sınırlarının kesiştiği bölgede Nevşehir'in batı, Aksaray'ın ise kuzeydoğu kesimini kontrol altında tutan bir coğrafi konuma sahip Ovaören, Yassıhöyük, Topakhöyük ve Teras Alanı olmak üzere üç farklı arkeolojik birimden oluşmaktadır. Bu arkeolojik birimler içerisinde Yassıhöyük (Resim: 10), yaklaşık 475m.x350m. boyutları ve 17 hektarı kaplayan alanı ile Nevşehir İli sınırları içerisindeki en büyük boyutlu höyüklerden biridir[2]. Yassıhöyük'ün bugüne kadar tespit edilen en güçlü yerleşim tabakaları Geç Tunç Çağı (YH12-9) ve Demir Çağına (YH8-2) tarihlenmektedir. Bu dönemler içerisinde, Geç Tunç Çağı ve Orta Demir Çağında (YH6-4) mimari açıdan birbirinden farklı savunma sistemlerinin

* Prof. Dr. S. Yücel ŞENYURT, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Ankara/TÜRKİYE. yucel.senyurt@hbv.edu.tr

Doç. Dr. Atakan AKÇAY, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Ankara/TÜRKİYE. atakan.akcay@hbv.edu.tr

Arş. Gör. İlkay AKLAN, Çukurova Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Adana /TÜRKİYE. iaklan@cu.edu.tr

Arş. Gör. Seda KARA, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Ankara/TÜRKİYE, seda.kara@hbv.edu.tr

Hasan Umut KIVRAK, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Ensititüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi, Ankara/TÜRKİYE

Semih YAŞAR ÇİZİKCİ, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Ensititüsü, Arkeoloji Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi, Ankara/TÜRKİYE

1 2019 yılı çalışmalarında bakanlık temsilcisi olarak Batman Arkeoloji Müzesi'nden Arkeolog Gökhan Akkul görev yapmıştır. 2019 yılı kazı ekibinde Doç. Dr. Atakan Akçay, Arş. Gör. İlkay Aklan, Arş. Gör. Mehmet Cevher, Arş. Gör. Seda Kara, arkeolog Hasan Umut Kıvrak, Semih Yaşar Çizikci, Aslı Çetin Ersun, Pembe Yakupoğluları, Ezgi Öztürk Akgönül ve Elif Çetinkaya yer almıştır.

2 Şenyurt ve Akçay, 2018, s. 107.

varlığı belgelenmiş olup, Ovaören-Yassıhöyük'ün Geç Hitit Dönemi'nde Tabal Ülkesi'nin önemli kentlerinden birisi olduğu anlaşılmaktadır[3]. Geç Hitit Dönemi surları ortalama 4m. kalınlığında olup, üst kısımdaki kerpiç bölümle beraber surların yüksekliği 7m.ye ulaşmaktadır. 1250m. uzunluğundaki Demir Çağı surunun ana giriş kapısı kentin güney kesiminde yer almaktadır. Bununla birlikte Demir Çağı surlarının Geç Tunç Çağı savunma sistemlerinin üzerinde yükselmesi, her iki dönem kent kapısının aynı alanda yer alması yerleşimdeki tarihsel ve kültürel devamlılığı yansıtmaktadır[4].

2019 YILI KAZI ÇALIŞMALARI

Çalışmalar kazı planlamaları çerçevesinde A, B, C ve D olmak üzere 4 ana sektöre ayrılan Yassıhöyük'ün "B Alanı" ismi verilen kesiminde JA175 ve JA177 açmalarında yürütülmüştür. Bu kapsamda 2017 ve 2018 yıllarında JA175 ve JA177 açmalarında tespit edilen mimari unsurların takibinin yapılması ve alan genelinde Demir Çağı ve Geç Tunç Çağına ait mimari bütünlüğün açığa çıkarılması amaçlanmıştır.

JA175 Açması

JA175 Açması'nın güney yarısı (5m.x5m.) 2017 yılında yapılan çalışmalarda ana toprak seviyesine kadar kazılmış ve Geç Tunç Çağına ait iki mimari evre tespit edilmişti. 2019 yılında gerçekleştirilen kazılarda aynı açmanın kuzey yarısında, 1116.32m. seviyesinde Erken Demir Çağının geç evresine (M.Ö. 1000-900/YH7) tarihlenen yuvarlak planlı ve basit taş temelli bir yapı açığa çıkarılmıştır. Söz konusu yapının ortasında 1116.19m. seviyesinde bir dikme taşı yer almaktadır. Yapının doğu kesiminde, dış duvarına bitişik bir ocak tespit edilmiştir. Aynı açmanın kuzeydoğusunda üst kısmı 1115.87m. seviyesinde başlayan yuvarlak planlı, yaklaşık 2m. çapındaki silo çukuru ise Erken Demir Çağının erken evresine (M.Ö. 1100-1000/YH8) tarihlenmektedir **(**Resim: 1). Seramik buluntuları açısından farklılık göstermeyen Erken Demir Çağının bu iki mimari tabakasının, çok zayıf bir kültür dolgusu kalınlığına sahip olmaları ve daha çok Hitit Dönemi mimari tabakalarının içerisine girer şekilde tespit edilmeleri dikkat çekicidir.

2019 yılında Geç Tunç Çağı mimari bütünlüğünün anlaşılmasına yönelik devam eden çalışmalar sırasında, 2017 yılı çalışmalarında açığa çıkarılmış olan kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzanan ve Hitit İmparatorluk Döneminin geç evresine (M.Ö. 1300-1180/YH9) tarihlenen duvarın takibi yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında 1116.28m. seviyesinde YH6b evresine tarihlenen 1.80m. uzunluğunda 60cm. genişliğinde ve 2 sıra taş örgülü bir duvar kalıntısı tespit edilmiştir. Oldukça tahrip olmuş durumda açığa çıkarılan söz konusu duvarın altında 1116.00m. seviyesinde YH9 tabakası duvarına ait ilk taş sırası tespit edilmiştir. Hitit İmparatorluk Döneminin son mimari tabakasına ait bu duvarın 6-7 sırası korunmuş olup

3 Şenyurt ve Akçay, 2018, s.107., Şenyurt-Akçay-Kamış, 2016, s. 117-118.

4 Şenyurt ve Akçay 2018, 107., Şenyurt-Akçay-Kara, 2019, s. 30.

yüksekliği 68-78 cm arasında değişmektedir. 4/5 sıra düzeltilmemiş kireç taşlarının kullanıldığı duvar örgüsünün kalınlığı ise 76-80cm. arasında değişmektedir. 4.50m. uzunluğa sahip duvar üzerinde yaklaşık 1m. genişliğinde kapı açıklığı olduğu düşünülen bir boşluk tespit edilmiştir (Resim: 2). Kazılan alanlarda ele geçirilen YH9 tabakasına ait seramik örnekleri içerisinde omurgalı çanaklar ve yalın tabaklar (drap ware) yoğunluktadır. Söz konusu tabaka Ovaören-Yassıhöyük stratigrafisi içerisinde M.Ö. 14-13. yy.a tarihlenmektedir.

YH9 tabakasına ait duvarların üzerinde, Erken Demir Çağının basit mimari yapılarının tahribatı gözlenmekle birlikte asıl değişimin Orta Demir Çağının başlarında yaşandığı anlaşılmaktadır. YH6 tabakasına ait mekânların inşasından önce, sarı renkte killi bir toprak ve iri kayaç parçaları içeren bir dolgu ile tesviye yapıldığı tespit edilmiştir **(**Resim: 3**)**. Bu tesviye dolgusu açmanın genelinde var olmamakla birlikte, Orta Demir Çağına geçiş aşamasında sistemli bir mimari dönüşümün yaşandığını, yapıların yönleri, boyutları ve planları açısından büyük bir değişimin yaşandığı anlaşılmaktadır.

JA175 Açması'nda Geç Tunç Çağı tabakalarına yönelik devam eden çalışmalarda alanın büyük bir kısmına yayılan bir taş döşeme açığa çıkarılmıştır. 1115.20m.-1115.10m. seviyelerinde açığa çıkarılan döşeme yaklaşık 25 metrekarelik bir alana yayılmaktadır. YH9 tabakasına ait duvar hattı boyunca takip edilemeyen (Resim: 4) yer yer tahrip olmuş bu taş döşemenin YH10 tabakasına (M.Ö. 1350-1280/ YH10) ait olduğu tespit edilmiştir.

JA175 Açması'nda 2019 yılı kazı çalışmalarında, 2017 yılında bir kısmı tespit edilen YH10 tabakasına ait duvarının devamı açığa çıkarılmıştır. 1114.95m seviyesinde tespit edilen söz konusu duvarın kalınlığı 60cm. civarında olup, 2019 yılında açığa çıkarılan kısmıyla (4.57m.) birlikte duvarın toplam uzunluğu 7.15m.ye ulaşmaktadır. Söz konusu duvar ana toprak üzerine oturtulmuştur ve Yassıhöyük'ün bu kesiminde, JA175 Açması'nda tespit edilen en erken mimari tabakayı (Resim: 5) temsil etmektedir.

YH10 tabakasına tarihlenen taş döşemenin kaldırılmasının ardından 1114.89m. seviyesinde çöp çukuru niteliği taşıyan iki adet çukur tespit edilmiştir **(**Resim: 6**)**. Ana toprak içerisine oyulmuş olan bu çukurlar 1.33m.x1.38m. ile 1.34m.x1.42m. çaplarında olup 1114.24m.-1114.18m. seviyelerinde son bulmaktadır. Çukurlar içerisinden seramik parçaları ile hayvan kemiği parçaları ele geçirilmiştir. Sadece bir çukur içerisinde küçük buluntulara (bronz çivi, p.t. ağırşak, çakmaktaşı dilgi) rastlanılmıştır. Her iki çukur da YH10 tabakası duvarının hemen doğusunda konumlanmakta olup bu duvarın alt seviyesinde başlamaktadır. Çukurlar aynı zamanda yukarda bahsi geçen YH10. tabaka döşemesinin tahrip olduğu uç kısımlarda bulunmaktadır. Yan yana konumlanan bu çukurlar içerisinden doğuda olanı kuzeydoğu-güneybatı aksında uzanan 9. tabaka duvarı altına girmektedir. Hem 9. tabaka duvarının altına girmesi hem de 10. tabaka taş döşeme altından gelmesi çukurların YH11 tabakasına (M.Ö. 1450-1350) ait olduklarını göstermektedir. JA175 Açması'nda 2019 yılı çalışmaları ana toprak seviyesine ulaşılarak tamamlanmış olup, en erken mimari tabakalarının Geç Tunç Çağı içerisinde, Hitit İmparatorluk Döneminin başlarına tarihlendiğini göstermesi son derece önemlidir. Yassıhöyük'ün tamamına yayıldığı (17 hektar) tespit edilen YH 9-10 tabakaları,

Ovaören'de Hitit İmparatorluk Döneminde yaşanılan büyüme ve değişimin en büyük kanıtlarından birisi olarak görülmektedir. Kazılar halen devam etmekte olmakla birlikte, Geç Tunç Çağının erken aşamalarını yansıtan YH 11-12 tabakaları yerleşimin tamamına yayılıp yayılmadığının tespit edilmesine yönelik çalışmalar bundan sonraki çalışmaların temel amaçlarından birisi olacaktır.

JA177 Açması

JA177 Açması'ndaki 2019 yılı çalışmaları, 2018 yılı kazılarında açığa çıkarılan ve Geç Demir Çağına (YH2a-2b ve YH3) tarihlenen M2, M3 ve M4 olarak isimlendirilen mekânlarda kısa süreli olarak gerçekleştirilmiştir **(**Resim: 7**)**. Bu kapsamda özellikle yaklaşık 10 metrekarelik bir alanı kaplayan bodrum kat niteliğindeki M3'te çalışmalar yoğunlaşmıştır. Dört duvarı da çamur sıvalı olan ve yan duvarlarında herhangi bir giriş açıklığı bulunmayan M3'te 2019 yılında gerçekleştirilen çalışmalarda mekânın tabanına (1116.04m.) inilmiştir. Mekânın korunan yüksekliğinin 2.60m. olduğu tespit edilmiştir. Yapıya girişin üstten sağlandığını anlaşılmaktadır **(**Resim: 8) ve yapının son kullanım evresi Geç Demir Çağına tarihlenmekle (YH2a) birlikte ilk kullanım evresinin YH4 tabakasına kadar indiği içerisinden ele geçirilen seramik buluntuları sayesinde söylenebilmektedir. Mekân içerisinden Pers/Akamenid Dönemine tarihlenen siyah astarlı, çok iyi perdahlanmış çanak parçaları ve az sayıda Alişar-4 seramikleri ele geçirilmiştir.

Toprağa gömülü olarak inşa edilmiş M3'te mekânın iç duvarları dış duvarlara göre çok daha özenli bir işçilik göstermektedir. Orta Anadolu Bölgesi'nde özellikle Kızılırmak Nehri'nin kuzeyinde yaygın olarak görülen bodrum katlı bu yapıların tamamında duvarların dış konturlarında orta boy taşlar yığma olarak kullanılmış ve toprakla duvar arasında kalan bölüme küçük taşlar doldurulmuştur. Bu yapıların en erken örnekleri Gordion YHSS 7[5] ve Kaman Kalehöyük IId[6] tabakalarında tespit edilmiş olsa da Ovaören M3 yapısı boyutları itibariyle daha çok Büklükale II[7], Gordion YHSS 4[8], Alişar 4aM[9] ve Alacahöyük Geç Frig Dönemi[10] tabakalarında açığa çıkarılmış örnekler ile benzerlik taşımaktadır. Orta ve Geç Demir Çağı boyunca kullanımları devam etmiş söz konusu yapıların işlevleri tartışmalıdır. Bu tür yapıların bazı örneklerinde duvar önlerinde kerpiç sekilerin bulunması, yapıların yaşam alanlarından ziyade depolama ile ilgili olduğu görüşlerini de beraberinde getirmiştir[11]. Ancak Ovaören M3 yapısında depolamaya yönelik herhangi bir veri olmamakla birlikte mekânı yoğun küllü ve yumuşak bir toprağın doldurduğu görülmektedir. Söz konusu dolgu içerisinden çok sayıda hayvan kemiği ve seramik parçasının ele geçmiş olması yapının son evrede çöplük olarak

5 Voigt, 1994, s. 267-269., Voigt ve Henrickson, 2000, s. 42.

6 Omura, 1996, s. 193., Omura, 1999, s. 220.

7 Matsumura, 2016, s.69, Res. 17.

8 Voigt ve Young, 1999, s. 233, Fig. 36.

9 Von der Osten, 1937, s. 322, Fig. 358.

10 Çınaroğlu ve Çelik, 2012, 285, Res. 1.

11 Omura, 2011, s. 1101.

kullanıldığını göstermektedir.

JA177 Açması'nda çalışmaların yürütüldüğü diğer mekânlar M2 ve M4 No.lu mekânlardır. 2018 yılı çalışmalarında her iki mekânda da Geç Demir Çağına (YH3-2) ait mimari unsurlar tespit edilmiş olup, 2019 yılı çalışmalarında söz konusu mekânlarda özellikle Geç Demir Çağına ait mimari bütünlüğün anlaşılması hedeflenmiştir. İlk inşa evresinde tek bir odadan oluştuğu anlaşılan mekânların, YH2a evresinde doğu-batı uzantılı bir duvar ile ikiye bölündüğü ve bu alanda 2 mekân oluşturulduğu 2018 yılı çalışmalarında anlaşılmıştı. Bu sebeple bu alanda kuzeyde yer alan mekân M2, güneyde yer alan mekân ise M4 olarak adlandırılmıştır. 2018 yılı çalışmalarında bu mekânlarda YH2 tabakasına ait duvarların YH3 tabakasına ait duvarların üzerine daha özensiz bir işçilikle inşa edildiği tespit edilmiştir. JA-177 Açması'ndaki 2019 yılı çalışmaları alanın Geç Demir Çağına tarihlenen farklı evre duvarları ile çevrelenmiş, uzun ve nispeten dar bir alanda gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalarda M2'de 1117.02m. seviyesinde YH3 tabakasına tarihlenen bir adet çöp çukuru tespit edilmiş olup, söz konusu çöp çukuru içerisinden Pers/Akamenid Döneminin en erken aşamasını temsil eden, siyah renkte astarlı, çok iyi perdahlanmış çanak parçaları ve çok renkli boyalı seramik parçaları ele geçmiştir. Devam eden çalışmalar sırasında M2 ve M4'e ait batı duvarlarının altında Orta Demir Çağının geç evresine tarihlenen YH 4 tabakasına ait duvar 1116.79m. seviyesinde tespit edilmiştir. Alanda farklı evre duvarlarının yoğunlaşması sebebiyle derinleşme çalışmalarına son verilmiştir (Resim: 9). Mimari bütünlüğün tespit edilebilmesi amacıyla mekânların takibi ilerleyen çalışmalara bırakılmıştır.

KAYNAKÇA

ÇINAROĞLU, A., ÇELİK, D. 2012, "2010 Yılı Alaca Höyük Kazısı", *Kazı Sonuçları Toplantısı* 33/3, Ankara, 283-302.

MATSUMURA, K. 2016, "Büklükale Kazıları 2009-2014", *Kırşehir Arkeolojik ve Paleoantropolojik Çalışmalar*, T.C. Kırşehir Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Ankara, 57-84.

OMURA, S. 1996, "1994 Yılı Kaman Kalehöyük Kazıları", *Kazı Sonuçları Toplantısı* 17/1, Ankara, 189-207.

OMURA, S. 1999, "1998 Yılı Kaman Kalehöyük Kazıları", *Kazı Sonuçları Toplantısı* 21/1, Ankara, 217-228.

OMURA, S. 2011, "Kaman Kalehöyük Excavations in Central Anatolia", *The Oxford Handbook of Ancient Anatolia* 10000-323 BCE, Oxford University Press.

ŞENYURT, S.Y., AKÇAY, A., KAMIŞ,Y. 2016, "Ovaören 2014 Yılı Kazıları", *Kazı Sonuçları Toplantısı* 37/2, Ankara, 111-128.

ŞENYURT, S.Y., AKÇAY, A. 2018, "Topada Yazıtına Farklı Bir Bakış: Geç Hitit Döneminde Orta Anadolu'da Güç Dengeleri", *TÜBA-AR* 22/2018, 94-117.

ŞENYURT, S.Y., AKÇAY, A., KARA, S. 2019, "Alişar 4 Seramik Geleneği İçerisinde

Ovaören Demir Çağı Geyik Figürlü Seramikleri", *Seleucia* IX, 25-66.

VOİGT, M.M. 1994, "Excavations at Gordion 1988-1989: The Yassıhöyük Stratigraphic Sequence", *Anatolian Iron Ages* 3, The British Institute of Archaeology, Ankara,265-293.

VOİGT, M.M., YOUNG, T.C. 1999, "From Phrygian Capital to Achaemenid Entrepot: Middle and Late Phrygian Gordion", *Iranica Antiqua*, Vol. XXXIV, 191-241.

VOİGT, M.M., HENRİCKSON, R.C. 2000, "Formation of the Phrygian State: The Early Iron Age at Gordion", *Anatolian Studies*, Vol 50, 37-54.

VON DER OSTEN, H.H. 1937, *The Alishar Hüyük Seasons of 1930-32*, Part II, The University of Chicago Press, Chicago, Illinois.

Resim: 1

Resim: 2

Resim: 3

Resim: 4

Resim: 5

Resim: 6

Resim: 7

Resim: 8

Resim: 9

Resim 10